

**Departament Spraw Rodzinnych
i Nieletnich**

**DSRiN – II.053.2.2020
Dot. IX.550.2.2020.KKo**

**Pani
Ewa Dawidziuk
Biuro Rzecznika Praw
Obywatelskich
Dyrektor Zespołu
do spraw Wykonywania Kar**

Szanowna Pani Dyrektor,

W odpowiedzi na pismo z dnia 23 marca 2020 r. dotyczące prośby o udzielenie informacji na temat aktualnego stanu przygotowania m.in. zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich na zagrożenie związane z rozprzestrzenianiem się nowego koronawirusa SARS -CoV-2, w szczególności w kontekście wyzwań przed jakimi stanęły sądy rejonowe rozpatrujące w czasie epidemii sprawy nieletnich o zastosowanie środka wychowawczego w postaci umieszczenia w młodzieżowym ośrodku wychowawczym bądź środków poprawczych oraz rozpatrujące wnioski związane z wykonaniem tych środków, w zakresie kompetencji uprzejmie informuję.

W ramach sprawowanego przez Ministra Sprawiedliwości nadzoru nad działalnością sądów powszechnych w sprawach rodzinnych i nieletnich, dotychczas nie wpływały informacje o trudnościach w załatwianiu tego rodzaju spraw.

W piśmie z dnia 12 marca 2020 r. (znak: DKO – VII.5006.25.2020) rozesłanym do wszystkich Prezesów Sądów Apelacyjnych i Prezesów Sądów Okręgowych rekomendowano listę spraw pilnych, wymagających rozpoznania w trybie niecierpiącym zwłoki, podlegających wyłączeniu z zarządzeń dotyczących odwoływania rozpraw i posiedzeń z udziałem stron. Wśród nich wymieniono m.in. sprawy dotyczące umieszczenia nieletniego w schronisku dla nieletnich, sprawy, w których nieletni został umieszczony w schronisku dla nieletnich, jak również czynności z zakresu postępowania wykonawczego

w wyżej wymienionych sprawach. Ponadto zaznaczono, iż lista ta nie obejmuje spraw rozpoznawanych na posiedzeniach bez udziału stron, co do których nie istnieje potrzeba wprowadzania ograniczeń.

Odnosząc się do kwestii urlopowania wychowanków zakładów poprawczych, które są jednostkami podległymi Ministrowi Sprawiedliwości, należy wskazać, iż z uwagi na istniejące zagrożenie epidemiologiczne zasadne jest ograniczenia ruchu nieletnich w zakładach poprawczych, aby wychowankowie, jak i pracownicy nie byli narażeni na zarażenie (ograniczenia winny dotyczyć przepustek i urlopów). Należy zaznaczyć, iż zarówno przepustka jak i urlop jest nagrodą dla nieletniego przyznawaną w drodze decyzji dyrektora zakładu poprawczego (art. 95 cc ustawy z dnia 26 października 1982 r, tj. Dz. U, z 2018 r., poz. 969 – dalej „upn”). Przywołany przepis zawiera szeroki katalog nagród, który według uznania może stosować dyrektor. W przypadku nagrody w postaci urlopu, sąd (§ 2 art. 95cc upn) może zastrzec, iż udzielenie urlopu wymaga jego zgody. Ponadto w przypadku nieletniego, wobec którego toczy się postępowanie w związku z popełnieniem czynu karalnego, przepustki i urlopy mogą być udzielane za zgodą organu prowadzącego postępowanie.

Z uwagi na aktualną sytuację epidemiologiczną, Departament Spraw Rodzinnych i Nieletnich w trosce o zdrowie i bezpieczeństwo nieletnich rekomendował dyrektorom zakładów i schronisk wstrzymanie udzielania urlopów i przepustek, pozostawiając im jednak ostateczną decyzję w tym zakresie, po dokonaniu szczegółowej analizy sytuacji wychowawczej i rodzinnej wychowanka.

Oдноśnie wychowanków młodzieżowego ośrodka wychowawczego wnioski o urlop składa do sądu jego dyrektor (§ 8 rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym z dnia 27 grudnia 2011 r. - Dz.U. Nr 296, poz. 1755). Jak już wyżej wskazano ten rodzaj spraw nie należy do kategorii spraw pilnych, które sądy niezależnie od istniejących warunków epidemiologicznych winny rozpoznawać. Również przestrzeganie zasad bezpieczeństwa wskazywałoby na celowość ograniczenia przemieszczania się wychowanków ośrodków, tak jak jest to w przypadku wszystkich innych obywateli.

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż w Departamencie Spraw Rodzinnych i Nieletnich zasadniczo nie odnotowano żadnych sygnałów świadczących o problemach w zakresie zastosowania środka wychowawczego w postaci umieszczenia w młodzieżowym ośrodku wychowawczym bądź ośrodków poprawczych (w tym, umieszczenia w schronisku dla

nieletnich) oraz związanych z wykonaniem tych środków, wynikających z aktualnej sytuacji epidemiologicznej i ograniczeniem działalności sądów.

Dariusz Cieślik

Dyrektor

/podpis elektroniczny/